

YMPÄRISTÖTUKI JA LUONNONHAITTA KORVAUS

Helmikuu 2009

Käsiteltävät asiat

- Luonnonhaittakorvauksen ja ympäristötuen haku vuonna 2009.
 - * lohkojen tukikelpoisuus
 - * sitoumuksen muutosmahdollisuudet
- Luonnonhoitopellot.
- Muut ympäristötukeen sitoutuneille ajankohtaiset asiat.

Luonnonhaittakorvauksen ja ympäristötuen haku 2009 (luonnos)

- Päätyvät LFA- ja ympäristötukisitoumukset uusitaan.
vuosina 2005 ja 2006 tehtyjä sitoumuksia ei voi uusia.
- Uudet sitoumukset ehtojen täytyessä
- Kaikkia erityistuet.
erityistukisopimuksia voidaan tehdä valtion talousarvion määrärahojen rajoissa.
- Ei-tuotannollisten investointien tuki.

Vuonna 2009 haettavat erityistukisopimukset (luonnos)

- 1 Suojavyöhykkeiden perustaminen ja hoito
- 2 Monivaikutteisen kosteikon hoito (myös rekisteröidyt yhdistykset)
- 3 Pohjavesialueiden peltoviljely
- 4 Luonnonmukainen tuotanto
- 5 Luonnonmukainen kotieläintuotanto
- 6 Perinnebiotooppien hoito (myös rekisteröidyt yhdistykset)
- 7 Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen
- 8 Alkuperäisrotujen kasvattaminen
- 9 Alkuperäiskasvien viljely
- 10 Valumavesien käsittelymenetelmät
- 11 Ravinnekuormituksen tehostettu vähentäminen
- 12 Lietelannan sijoittaminen peltoon
- 13 Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely

Vuonna 2009 haettavat erityistukisopimukset (luonnos)

-Seuraavat sopimukset voivat alkaa 1.5:

Luonnonmukainen tuotanto

Luonnonmukainen kotieläintuotanto

Alkuperäisrotujen kasvattaminen

- Seuraavat sopimukset voivat alkaa 1.5 tai 1.10:

Suojavyöhykkeiden perustaminen ja hoito

Ravinnekuormituksen tehostettu vähentäminen

Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely

Lietelannan sijoittaminen peltoon

(jos sopimus alkaa 1.5., niin huhtikuun levityksistä ei makseta tukea).

- Muut sopimukset voivat alkaa vain 1.10.

Lisäalat luonnonmukaiseen tuotantoon (luonnos)

- Vuonna 2007 tai 2008 alkaneisiin luonnonmukaisen tuotannon tai luonnonmukaisen kotieläintuotannon sopimukseen voidaan hyväksyä uusia peltoaloja, jos alat ovat tukikelpoisia tai hyväksyttävissä tukikelpoiseksi 2009.
- Uusien peltoalojen siirtäminen luonnonmukaiseen tuotantoon on toteutettava samanaikaisesti alkuperäisen sopimuksen mukaisen siirtymäaikataulun mukaan.
- Viljelijä voi hakea uutta aikaisemman sopimuksen korvaavaa sopimusta, jos vuosina 2007 tai 2008 tehtyyn sopimukseen haettu uusi peltoala yksin tai yhdessä aiempina sopimusvuosina sopimukseen hyväksytyjen lisäalojen kanssa on enemmän kuin 50 prosenttia aiemman sopimuksen sopimusosalasta.

Lisäalat luonnonmukaiseen tuotantoon (luonnos)

- Jos vuonna 2005 tai vuonna 2006 tehtyyn sopimukseen haettu uusi peltoala yksin tai yhdessä aiempina sopimusvuosina sopimukseen hyväksytyjen alojen kanssa on enemmän kuin 50 prosenttia aiemman sopimuksen sopimusosalasta, niin viljelijä voi tehdä uuden, ohjelmakauden 2007-2013 mukaisen vastaavan sopimuksen.
- Sopimukseen hyväksyttävän peltoalan on oltava tukikelpoista vuonna 2009 tai hyväksyttävissä tukikelpoiseksi vuonna 2009.

Vuonna 2009 tukikelpoisuutta voidaan hakea seuraaville alueille (luonnos)

Ohjelmakausi 2007-2013

- 1) **Yli 65-vuotiaalta tuleville lohkoille.**
- 2) **Uusjakoon liittyville tilusjärjestelylohkoille.**
- 3) LUEL-, LUTU- ja LUKL-sitoumuksista vapautuneille lohkoille.
- 4) Pienille tukikelpoiseen lohkoon liittyville tukikelvottomille aloille (Pinta-ala enintään 0,05 ha/tukikelvoton ala).

Vuonna 2009 tukikelpoisuutta voidaan hakea seuraaville alueille (luonnos)

Ohjelmakausi 2000-2006

- 1) **Yli 65-vuotiaalta tuleville lohkoille.**
- 2) **Uusjakoon liittyville tilusjärjestelylohkoille.**

Ympäristötuen sitoumuksen muutosmahdollisuudet

Perustoimenpiteen tilatyypin

- Jos viljelijä on luopunut kesken sitoumuskauden kotieläintuotannosta ja on vaihtanut perustoimenpiteen tilatyypin kotieläintilasta kasvinviljelytilaksi, niin hän voi aloittaessaan uudestaan kotieläintuotannon vaihtaa perustoimenpiteen tilatyypin takaisin kotieläintilaksi.

Ympäristötuen sitoumuksen muutosmahdollisuudet Lisätoimenpiteet 1/2

- Vuosina 2007 ja 2008 ympäristötukeen sitoutunut viljelijä voi vaihtaa lisätoimenpidettä sitomusehdoissa mainittujen tapausten lisäksi myös silloin, kun viljelijä aloittaa ja tekee erityistukisopimuksen luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta tai lopettaa näiden harjoittamisen
- Viljelijän on luovuttava lisätoimenpiteestä *lannan levitys kasvukaudella*, jos hän tekee erityistukisopimuksen *lietelannan sijoittamisesta peltoon*. Lisätoimenpiteestä luopuminen ei ole mahdollista, jos kyseessä on viljelijän valitsema ainoa lisätoimenpide A- tai B-tukialueella. Luovuttaessa maksettu lisätoimenpiteen tuki peritään takaisin.

Ympäristötuen sitoumuksen muutosmahdollisuudet Lisätoimenpiteet 2/2

- Lisätoimenpiteen voi vaihtaa myös siinä tapauksessa, että viljelijällä on ollut tilatukiasetuksen mukaisia kesannointioikeuksia ja hän on valinnut lisätoimenpiteeksi.
 - * peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden ja kevennetyn muokkauksen,
 - * peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden,
 - * peltojen tehostetun talviaikaisen kasvipeitteisyyden tai
 - * viljelyn monipuolistamisen.
- Jos em. tapauksessa A- tai B-tukialueella olevalla viljelijällä on **kolme tai neljä** lisätoimenpidettä tai C-tukialueella **kaksi** lisätoimenpidettä, niin hän voi myös **luopua** yhdestä em. lisätoimenpiteestä. Lisätoimenpiteestä luovuttaessa maksettu tuki peritään takaisin.

Luonnonhoitopellot

Yleistä 1/4

- Tilatuen kesantojärjestelmän poistumisen johdosta on poistunut ympäristötuen perustoimenpiteen kasvipeitteinen kesanto.
- Korvaavaksi toimenpiteeksi on lisätty uusi luonnonhoitopeltojen järjestelmä.
- Luonnonhoitopellolla tarkoitetaan hoidettuja viljelemättömiä peltoja, jotka ovat *monivuotisia nurmipeltoja* tai
- Riista-, maisema- taikka niittykasveilla kylvettyjä *monimuotoisuuspeltoja*.

Luonnonhoitopellot Yleistä 2/4

- Ympäristötuki voidaan maksaa luonnonhoitopellolle vain ohjelmakauden 2007–2013 sitoumuksen tehneiden viljelijöiden tukikelpoiselle alalle.
- Tukea maksetaan enintään 15 prosentille tukikelpoisesta alasta
- Luonnonhoitopelloille noudatetaan luonnonhoitopelloille säädetyjä hoitovaatimuksia.
- Vuodesta 2009 alkaen tehtävien ympäristötuen sitoumusten osalta luonnonhoitopeltojen tuki voidaan maksaa vain, jos viljelijän tukikelpoisesta peltoalasta vuosittain vähintään 5 prosenttia (kuitenkin vähintään 0,5 hehtaaria) on luonnonhoitopeltoa.

Luonnonhoitopellot

Yleistä 3/4

- Luonnonhoitopellolle maksetaan tukea luonnonhoitopellolla kasvatettavan kasvuston mukaan tilatyypistä riippumatta.

Monivuotiset nurmipellot 170 €/ha

Monimuotoisuuspellot 300 €/ha

- Luonnonhoitopeltojen tukea ei makseta muulle erityistukisopimusosalalle kuin luonnonmukaisessa tuotannossa tai luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa olevalle peltoalalle.
- Luonnonhoitopelloille ei makseta lisätoimenpiteiden tukea

Luonnonhoitopellot

Yleistä 4/4

- Luonnonhoitopelloilla voidaan täyttää kasvipeitteisyystoimenpiteiden velvoitealaa, mutta lisätoimenpiteen tukea ei makseta.
- Viljelyn monipuolistaminen –lisätoimenpiteessä luonnonhoitopeltoja, suojaväyhykesopimusaloja sekä ravinnekuormituksen tehostettua vähentämistä koskevia sopimusaloja voi olla ympäristötukikelpoisesta pinta-alasta enintään 15 prosenttia.

Luonnonhoitopellot

Monivuotisten nurmipeltojen perustaminen

- Monivuotisten nurmipeltojen kasvusto on perustettava viimeistään 30.6. monivuotisten nurmi- tai heinäkasvien siemenillä.
- Siemenseoksessa saa olla enintään 20 prosenttia typensitojakasvien siementä.
- Kasvusto voidaan perustaa jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä.
- Monivuotiset nurmipellot voivat myös olla aiemmin perustettuja monivuotisia nurmia.
- Kasvuston perustamisen yhteydessä vähäinen lannoitus on mahdollista peittävän kasvuston aikaansaamiseksi (40-50 kg typpeä ja 0-28 kg fosforia hehtaarille).

Luonnonhoitopellot

Monimuotoisuuspeltojen perustaminen

- Monimuotoisuuspellot on perustettava niittykasvien, riistakasvien tai maisemakasvien siemenseoksilla viimeistään 30.6. Siemenseosten vaatimukset on kerrottu hakuoppaassa.
- Kylvö sänkeen ja kotimaisten siementen käyttö on suositeltavaa.
- Kasvuston perustamisen yhteydessä on mahdollista vähäinen lannoitus peittävän kasvuston aikaansaamiseksi (40-50 kg typpeä ja 0-28 kg fosforia hehtaarille).

Luonnonhoitopellot

Monivuotisten nurmipeltojen hoito

- Monivuotisten nurmipeltojen kasvuston vuosittainen niittäminen ei ole pakollista. Niitto on kuitenkin tehtävä vähintään joka kolmas vuosi.
- Niittojätteen saa korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Laidunnus on sallittua, jos pellon pinta säilyy heinä- ja nurmipeitteisenä ympäri vuoden.
- Pensaiden ja puiden kasvu alueelle on estettävä.
- Niitto on tehtävä niin, että lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia ei vaaranneta.
- Kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty.

Luonnonhoitopellot

Monimuotoisuuspeltojen hoito

- Monimuotoisuuspeltojen kasvuston niittäminen ei ole pakollista.
- Pensaiden ja puiden kasvu alueelle on estettävä.
- Niitto on tehtävä niin, että lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia ei vaaranneta (niittoa ei ennen 1.8.).
- Niittojätteen saa korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti.
- Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen kasvusto on käytettävä riistan ruokintaan.
- Kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty.

Luonnonhoitopellot

Monivuotisten nurmipeltojen päättäminen

- Monivuotisen nurmipellon on pääsääntöisesti säilyttävä samalla lohkolla vähintään kaksi kasvukautta.
- Monivuotiset nurmipellot saa päättää toisen vuoden jälkeen 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen, jos kasvusto päätetään syyskylvöisten kasvien kylvöä varten.
- Kasvuston päättäminen syksyllä on tehtävä mekaanisesti, ilman kasvinsuojeluaineita.
- Jos syksyllä ei kylvetä uutta kasvustoa, muokkaus on tehtävä mahdollisimman myöhään syksyllä. Kasvusto on suositeltavaa päättää vasta seuraavana keväänä.

Luonnonhoitopellot

Monimuotoisuuspeltojen päättäminen

- Maisema- ja riistakasveja voidaan viljellä samalla lohkolla yksi tai useampi kasvukausi.
- Maisema- ja riistakasvikasvuston saa päättää kylvöä seuraavana keväänä.
- Niittykasvit on säilytettävä lohkolla vähintään kaksi kasvukautta.
- Niittysiemenkasvuston saa päättää toisen vuoden jälkeen elokuun 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen, jos kasvusto päätetään syyskylvöisten kasvien kylvöä varten.

Luonnonhoitopellot

Monimuotoisuuspeltojen päättäminen

- Kasvuston päättäminen on tehtävä mekaanisesti, kyntämällä tai muokkaamalla.
- Jos syksyllä ei kylvetä uutta kasvustoa, muokkaus on tehtävä mahdollisimman myöhään syksyllä.
- Niittykasveilla kasvusto on suositeltavaa päättää vasta seuraavana keväänä.

Pelto- ja puutarhakasvien lannoitus

- Viljavuusluokan perusteella osoittavassa taulukossa arvon puuttuminen tarkoittaa sitä, että fosforilannoitus ei ole sallittua lainkaan kyseisessä tapauksessa.
- Jos haluaa eriyttää lannoitusta, niin lohko voidaan jakaa lohkokirjanpidossa erillisiin kasvulohkoihin. Esim. erottamalla sellaisessa viljavuusluokassa oleva lohkon osa, jolla ei saa käyttää fosforilannoitteita, voidaan loppuosaa lohkosta viljellä fosforilannoitteita käyttäen.
- Maaseutuviraston internet-sivuille on tulossa opas ympäristötuen ehtojen mukaisesta lannoituksesta kevään aikana.

Maatilan luonnon monimuotoisuuskartoitus

- Viljelijän on tehtävä kartoitus maatilan luonnon monimuotoisuuskohteista toisen sitoumusvuoden loppuun mennessä (Vuonna 2007 sitoutuneet viimeistään 30.4.2009).
- Kartoitus on tehtävä täyttämällä tätä varten laadittu lomake (Lnro 219), johon merkitään maatilan tuotantorakennusten lähiympäristössä sekä viljelijän hallinnassa olevilla peltoalueilla ja niiden lähiympäristössä sijaitsevat, monimuotoisuuden kannalta tärkeät kohteet.
- Kartoituslomakkeelle on merkittävä myös maatilan monimuotoisuutta edistävät erityistukisopimukset ja niiden laajuus.

Maatilan luonnon monimuotoisuuskartoitus

- Kartoituskohteet on merkittävä lomakkeen lisäksi myös kartalle (esimerkiksi peruslohkokartta).
- Kartoitus on säilytettävä maatilalla ja esitettävä pyydettäessä tukea valvoville viranomaisille.
- Kartoituslomake ja maatilan luonnon monimuotoisuusopas on lähetetty viljelijöille postitse. Niitä saa myös kunnan maaseutuelinkeino-
viranomaiselta sekä Maaseutuviraston internet-sivuilta.